

Pædagogisk tilsyn i vuggestuer og børnehaver i Skanderborg Kommune

Indledning.....	2
Lovkrav og det pædagogiske grundlag.....	2
Tilsyn i Skanderborg Kommune.....	2
Tilsynspraksis.....	3
Det anmeldte tilsyn (år 1).....	3
Det uanmeldte tilsyn (år 2).....	4
Datagrundlag.....	4
Observation.....	4
Dataindsamling.....	4
Vurdering.....	5
Grundlaget for pædagogisk tilsyn i dagtilbud.....	5
Taksonomi.....	6
Tilsynsrapport.....	7

Indledning

Lovkrav og det pædagogiske grundlag

Dagtilbudsloven fastsætter at kommunalbestyrelsen skal føre tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbuddene på denne baggrund:

§ 5 a. Tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbud omfattet af § 5, stk. 1, skal føres med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag i den pædagogiske læreplan, jf. § 8, stk. 2. (Lov om ændring af dagtilbudsloven – Retsinformation)

Tilsynet skal tilrettelægges, så den tilsynsførende så vidt muligt er upartisk og kan forholde sig neutral. Uvildighed kan bl.a. sikres ved at tilsynet sker på et tydeligt grundlag og på baggrund af systematisk og ensartet metode, så kvaliteten i de forskellige pædagogiske læringsmiljøer vurderes på en ensartet, og på forhånd defineret måde.

Følgende er en beskrivelse af tilsynsprocessen i Skanderborg Kommune.

Tilsyn i Skanderborg Kommune

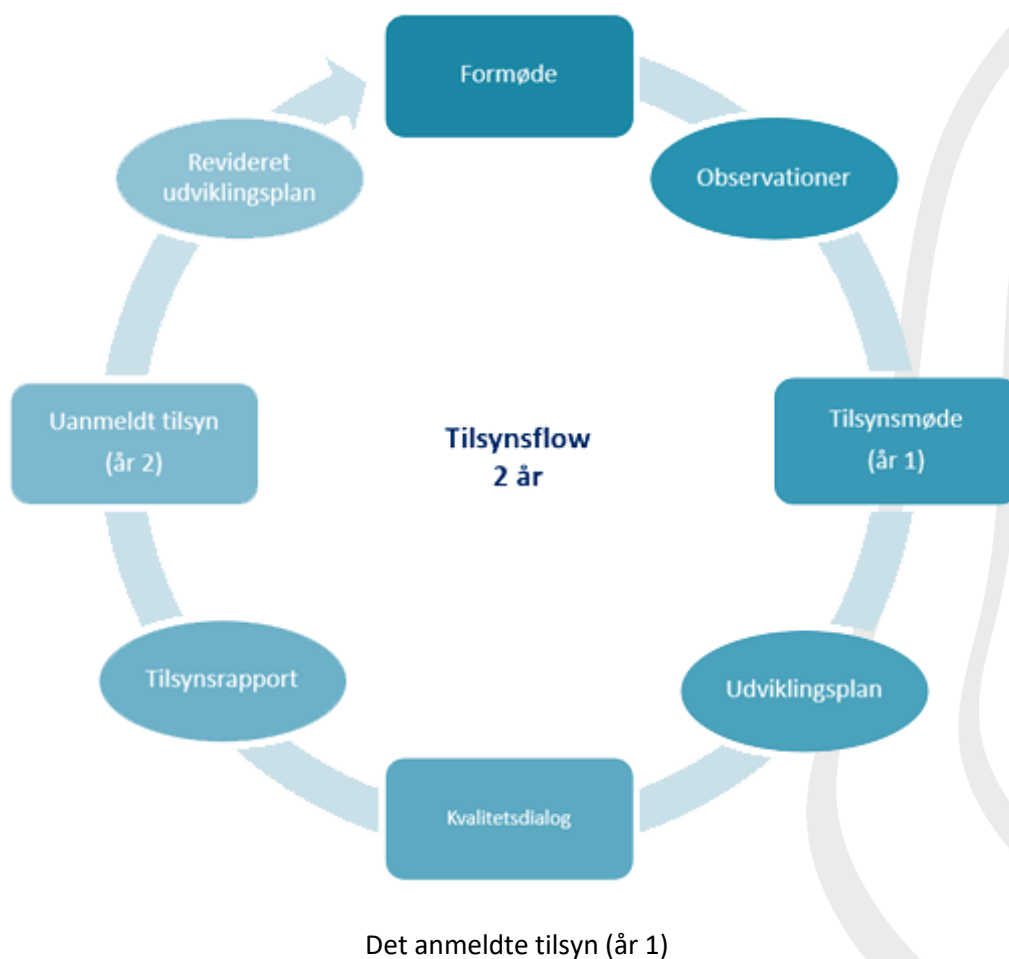
I Skanderborg Kommune gennemfører Fagsekretariatet Børn og Unge de pædagogiske tilsyn. Der føres tilsyn med dagtilbuddene ud fra et delvist kontrollerende, delvist udviklende perspektiv. Observation og dialog har derved en stor vægtning i tilsynsprocessen.

Tilsynsmaterialet er datainformeret og bygger på forskning om, hvad der definerer et dagtilbud med høj kvalitet, hvor specielt den gode relation mellem barn og voksen er i fokus. Med tilsynets lærende og udviklende fokus, understøttes at alle aktørerne omkring børnene har en vigtig rolle i at skabe læringsmiljøer, der fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Ved hvert tilsyn er der tilkøbet en tilsynsførende og en konsulent, begge fra Sekretariatet for skoler, dagtilbud og familier.

I de kommunale dagtilbud er der en vedvarende dialog og samarbejde mellem de tilsynsførende, dagtilbuddene og chef for dagtilbud og sundhed.

Tilsynspraksis

Figur af tilsynsflowet:

Indledningsvist har tilsynsførende et formøde med ledelse og observatørerne i dagtilbuddet. Her gennemgås tilsynsprocessen, samt observatørrollen. Derudover introduceres til brugen af Hjernen og Hjertet i forbindelse med tilsynet.

Efter formødet observerer tilsynsførende, ledelse og medarbejdere over en periode i børnehuse.

På første del af tilsynsmødet har ledelse, observatører, tilsynsførende og konsulent dialog om observationsdata. I den efterfølgende del, er det ledelsen, tilsynsførende og konsulent der har dialog ud fra temaet faglig udvikling og evaluering. Konsulenten er ansvarlig for referat af mødets opsamlings og konklusioner. Efter tilsynsmødet har kontraktholder og daglig leder ansvaret for at udarbejde en udviklingsplan, som skal godkendes af tilsynsførende.

som afrunding på det anmeldte tilsyn afholdes en kvalitetsdialog for dagtilbuddet samlet. Her deltager kontraktholder, daglige ledere, chef for dagtilbud og sundhed, forældrebestyrelsesrepræsentant og tilsynsførende. Der tages afsæt i kvalitative og kvantitative data for de enkelte børnehuse, men også for dagtilbuddet samlet. På mødet fremlægges udviklingsplanerne, samt præsentation af rammevilkårsundersøgelse, forældretilfredshedsundersøgelse, sygefravær, normering, medarbejdersammensætning, økonomi mv.

Slutteligt mødes kontraktholder med chef for dagtilbud og sundhed, og opsummerer i forhold til opmærksomhedspunkter og det videre arbejde i dagtilbuddet.

På kvalitetsdialogen får dagtilbuddet den endelige vurdering af kvaliteten i de enkelte børnehuse. Tilsynet, herunder tilsynsførendes vurdering, dokumenteres i en tilsynsrapport.

Det uanmeldte tilsyn (år 2)

Det uanmeldte tilsyn pågår i alle børnehuse. Tilsynsførende gennemfører observationer med afsæt i børnehusets udviklingsplan. Efterfølgende er der et statusmøde, med opfølgning med ledelsen. Indhold og tidsramme bestemmes af kvaliteten i børnehuset.

Datagrundlag

Vurderingen af kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal, som det er angivet i lovgivningen, ske med udgangspunkt i et bredt datagrundlag.

Observation

Som en del af tilsynets data gennemføres observationer. Observatørerne er; kontraktholder, daglig leder, to pædagoger, tilsynsførende og konsulent. Observationerne analyseres med udgangspunkt i det forskningsinformerede dialogmateriale KVALid, der danner et fælles fundament for en ensartet forståelse af, hvordan kvalitet i dagtilbud i Skanderborg Kommune ser ud. Der observeres på et fælles tema. Tilsynsførende observerer i tilsynsprocessen herudover altid på det pædagogiske grundlag og læreplanstemaerne, hertil anvendes materialet KVALid tilsyn. Derudover er temaet faglig udvikling og evaluering en del af dialogen med ledelsen. På tilsynsmødet får alle mulighed for at fremlægge deres observationer, og disse observationer tager tilsynsdialogen sit afsæt i. Da tilsynet er lovpligtigt, og der foreligger krav om uvildighed, vil det altid være tilsynsførendes og konsulentens observationer, der vægter højest i forhold til den samlede vurdering.

Dataindsamling

Yderligere indsamles data fra Rambølls Hjernen og Hjertet og Targit. Her er bl.a. tale om; rammevilkårsundersøgelse, forældretilfredshedsundersøgelse, medarbejdersammensætning, normering, sygefravær, sprogvurdering, dialogværktøj mm.

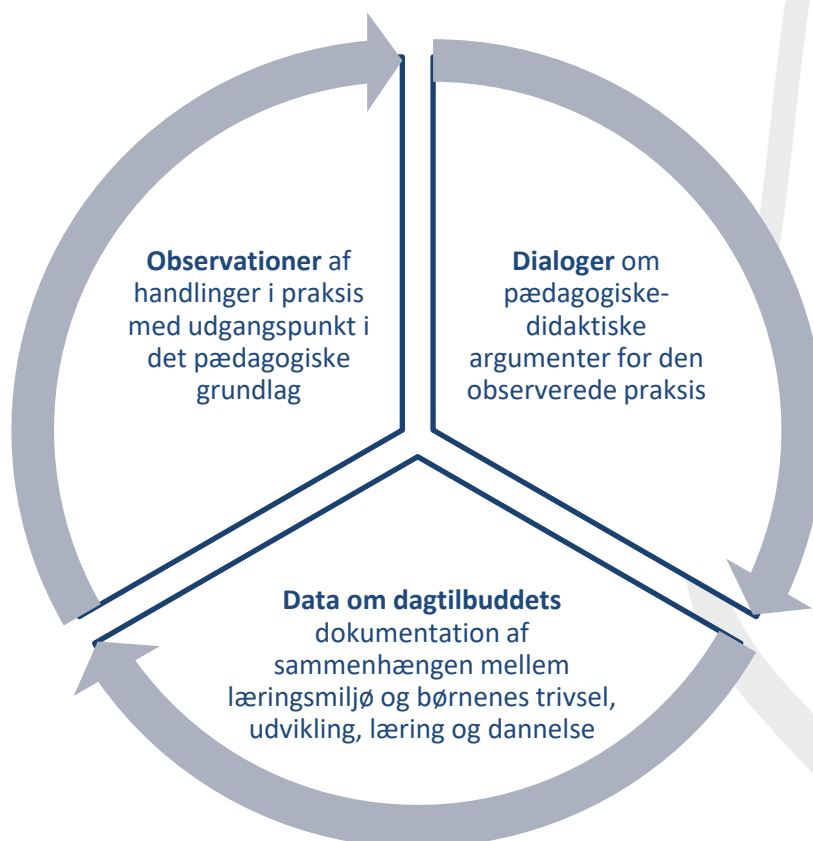
Vurdering

Grundlaget for pædagogisk tilsyn i dagtilbud

Vurderingen sker altid med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag, og der skal vurderes på:

- Det pædagogiske indhold i dagtilbuddet
- Måden, opgaverne udføres på
- Dagtilbuddets efterlevelse af rammer og prioriterede indsatser

Figuren nedenfor viser de 3 aspekter, tilsynet samlet set vurderes på.

Grundlaget for tilsyn i dagtilbud (Elverkilde og Hermansen 2022; Tilsyn mellem kontrol og udvikling)

Taksonomi

I henhold til lovgivningen skal kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer vurderes og dokumenteres.

Følgende tabel viser den taksonomi tilsynet vurderes ud fra. Derudover beskrives kriterierne for pågældende taksonomi, samt hvilken handling taksonomien afføder.

Taksonomi	Kriterier	Handling
Fortsat indsats og anbefalinger til videreudvikling, samt opretholdelse af de pædagogiske læringsmiljøer	<p>Fortsat udvikling af den pædagogiske kvalitet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Der er god sammenhæng mellem den observerede praksis og kravene i Den styrkede pædagogiske læreplan</i> 	Udviklingsplan med anbefalinger
Behov for justering af indsats og henstilling til udvikling af de pædagogiske læringsmiljøer	<p>Behov for justering af den pædagogiske kvalitet, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Interaktionen mellem pædagogisk personale og børn,</i> • <i>Manglende inddragelse af børnenes perspektiver</i> • <i>Organisering af pædagogiske lege- og læringsmiljøer hele dagen,</i> • <i>Forældresamarbejdet,</i> • <i>Udvikling af børnenes alsidige, sociale og sproglige kompetencer,</i> • <i>Arbejdet med at skabe gode overgange,</i> • <i>Medarbejdertrivsel</i> 	Udviklingsplan med krav om justeringer
Behov for ny forbedret indsats , herunder iværksættelse af skærpet tilsyn* og udarbejdelse af handleplan med henblik på iværksættelse af indsatser for at udvikle de pædagogiske læringsmiljøer	<p>Behov for ændring af den pædagogiske kvalitet Kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold giver anledning til bekymring, eksempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Interaktionen mellem pædagogisk personale og børn,</i> • <i>Forældresamarbejdet,</i> • <i>Udvikling af børnenes alsidige, sociale og sproglige kompetencer,</i> • <i>Arbejdet med at skabe gode overgange</i> • <i>Dårlig medarbejdertrivsel,</i> • <i>Højt sygefravær,</i> 	<p>Udarbejdelse af handleplan, som afstemmes med Chef for Dagtilbud</p> <p>Uanmeldt/anmeldte observation</p> <p>Opfølgingsmøder</p> <p>Tættere samarbejde med konsulent og PPR i en periode fremadrettet</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Manglende dokumentation,</i> • <i>Henvendelser fra forældrebestyrelsen,</i> • <i>Stor udskiftning af børn,</i> • <i>Forældreklager m.v.</i> 	Justering af tilsynsrapport ved forbedring
--	---	--

*Skærpet tilsyn og handleplan vil skulle iværksættes i umiddelbar forlængelse af, at de bekymrende forhold er konstateret

Omfanget af en handleplan vil altid skulle vurderes og forstås med udgangspunkt i de forhold, der har udløst handleplanen.

Handleplanen skal udarbejdes i dialog med lederen og skal beskrive, hvordan der skal arbejdes med at styrke den pædagogiske kvalitet eller andre forhold, og hvordan der skal følges op.

Forældrebestyrelsen skal orienteres og have mulighed for at komme med bemærkninger hurtigst muligt

Tilsynsrapport

Efter kvalitetsdialogen, udarbejder tilsynsførende en tilsynsrapport i Hjernen og Hjertet.

Rapporten opdeles i følgende kategorier:

Sammenfatning og konklusion på tilsynet

- Vurdering
- Aftaler fremadrettet og udviklingstiltag

Strukturel kvalitet

- Rammevilkår
- Organisering
- Personalestabilitet og medarbejderinddragelse

Proceskvalitet

- Observationer, herunder børnehusets styrker og udviklingspotentiale

Resultatkvalitet

- Sprogvurderinger
- Dialogværktøj

Tilsynsrapporten offentliggøres på dagtilbuddets og Kommunens hjemmeside